

A HALAK SZAPORODÁSBIOLÓGIÁJÁNAK ALAPJAI

MIT ÉRTÜNK SZAPORODÁSON?

- 1. a szülőhalak felkészülése a szaporodásra:** ivarsejt-képződés folyamata (gametogenezis)
- 2. az ivás folyamata:** az ikra lerakása, megtermékenyülése
- 3. az utódok korai életszakaszai:**
  - 3.1. az ikra érése (embriogenezis)
  - 3.2. a kelés folyamata
  - 3.3. lárvafejlődés: a szikzacskó tartalék tápanyagainak „felhasználása”
  - 3.4. az ivadék fejlődésének korai szakasza: külső táplálék felvételétől a fajra jellemző táplálkozási forma megszerzéséig és a végleges szervek kialakulásáig

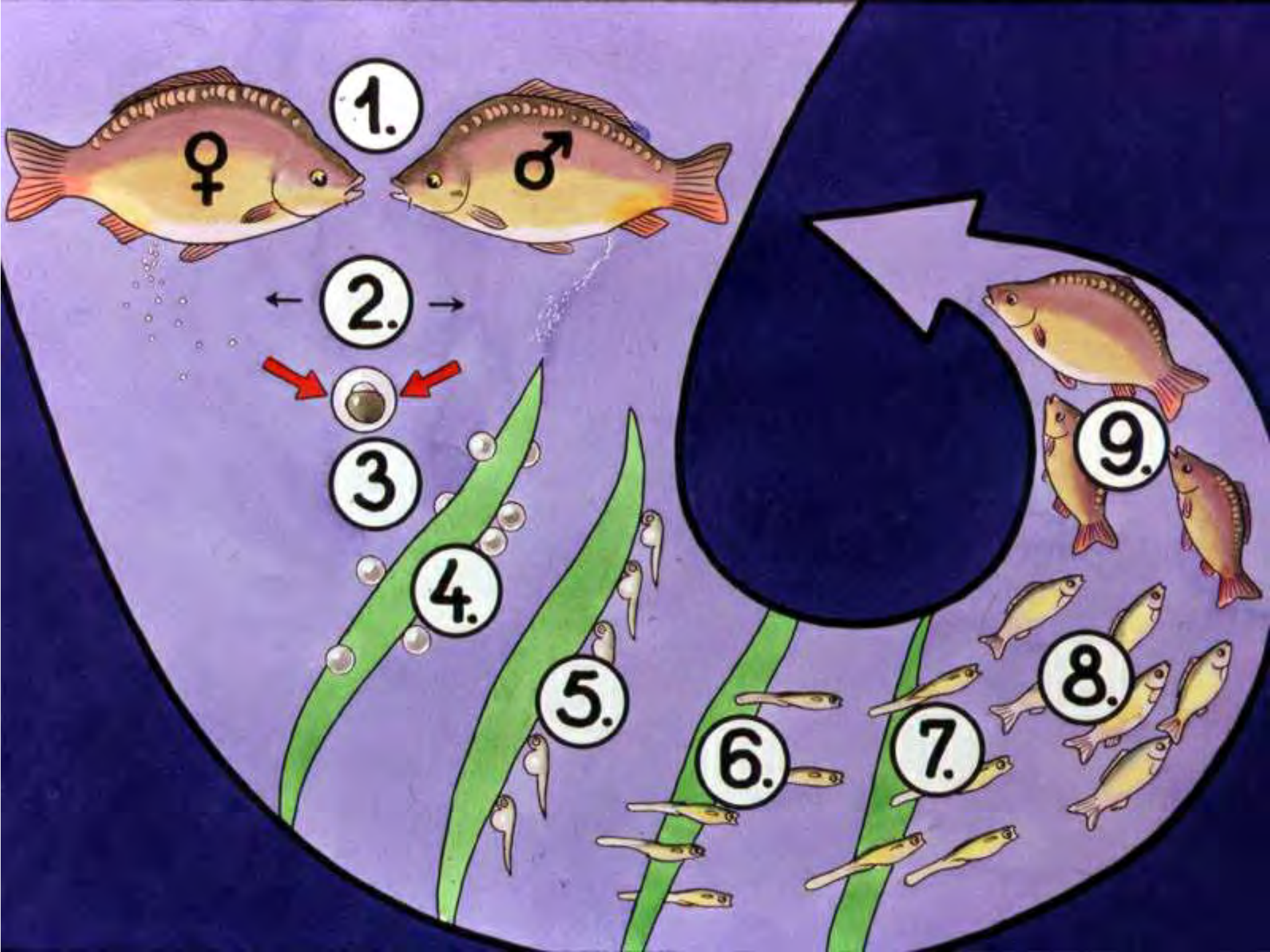
A HALAK SZAPORODÁSÁNAK ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI I.

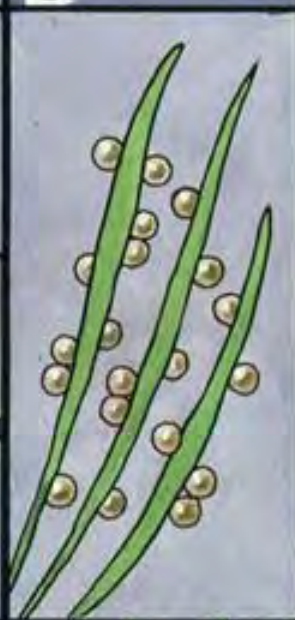
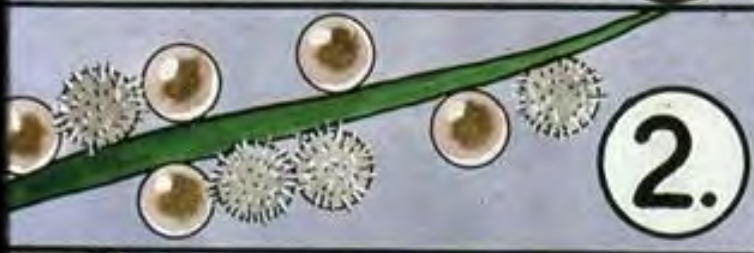
- 1. kizárólag az ivaros szaporodási forma jellemző:**
az utódok az ivarsejtek egyesülésével jönnek létre
- 2. obligát vízi szervezetek:**
szaporodásuk minden fázisa vízhez kötött
- 3. változó testhőmérsékletű (poikilotherm) állatok:**
a környezet hőmérséklete döntő módon befolyásolja az életfolyamatok sebességét
- 4. külső megtermékenyítés:**
az ikra megtermékenyülése, érése és az ivadék fejlődése az anyaállat szervezetén kívül történik

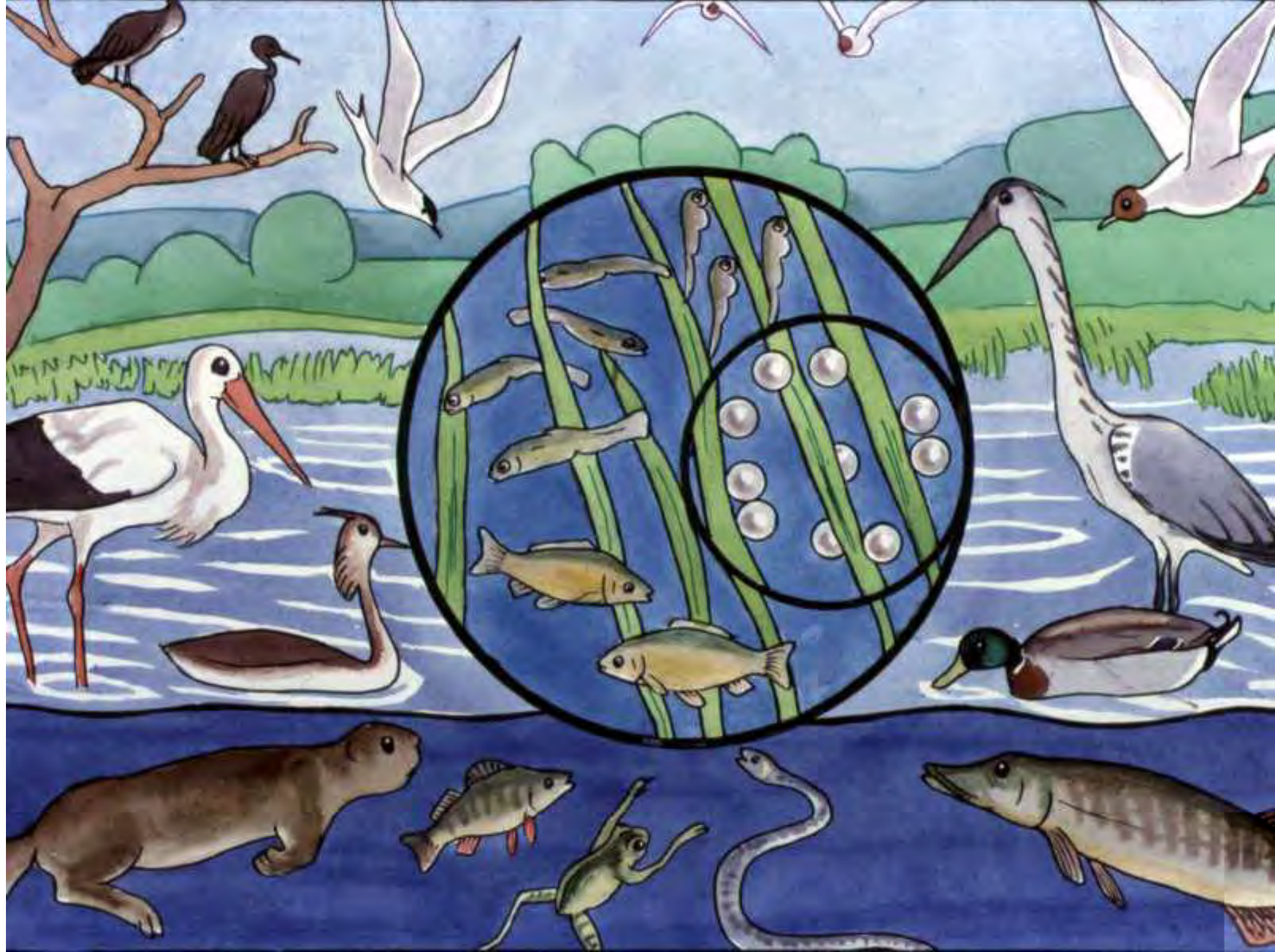
A HALAK SZAPORODÁSÁNAK ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI II.

- 5. az ivadék gondozás hiánya, illetve fejletlensége:**
a halak utódaikat képtelenek táplálni, illetve hatékonyan védelmezni az önálló élet első kritikus időszakában
- 6. az egyedfejlődés korai szakaszaiban számottevő a pusztulás, nagy a veszteség:**
kedvezőtlen időjárási körülmények; az ikra bakteriális, illetve gombás fertőződése; ikrafogyasztó halak, madarak; az ivadékot fogyasztó rovarlárvák, halak; az ivadék táplálékbázisa szűkös

pontypélda: 1.000 db lerakott ikrából egy db egynyaras ivadék fejlődik

AZ EGYEDFEJLŐDÉS KORAI SZAKASZAIBAN BEKÖVETKEZŐ NAGY VESZTESÉG KOMPENZÁLÁSA

I.

1. a szaporodás szezonális jellegű:

a szaporodás az év egy meghatározott időszakához kötődik: ÍVÁSI IDŐSZAK

Ezt milyen környezeti tényezőkön keresztül érzékelik a halak?

1. hőmérséklet változása (mérsékelt égöv - melegvízi halfajok)
2. fényszakosság változása (mérsékelt égöv - hidegvízi halak)
3. esős, ill. száraz évszak váltakozása (trópusi éghajlati öv - trópusi fajok)

AZ EGYEDFEJLŐDÉS KORAI SZAKASZAIBAN BEKÖVETKEZŐ NAGY VESZTESÉG KOMPENZÁLÁSA

II.

2. a szaporodás meghatározott helyhez kötődik:

ÍVÓHELY

Ezt milyen **környezeti tényezőkön** keresztül érzékelik a halak?

3. fészeképítés:

1. ívóhely mikro környezetének kialakítása

(pisztráng, harcsa, süllő)

2. valódi fészeképítés

(tüskés pikó, labirintkopoltyús halfajok)

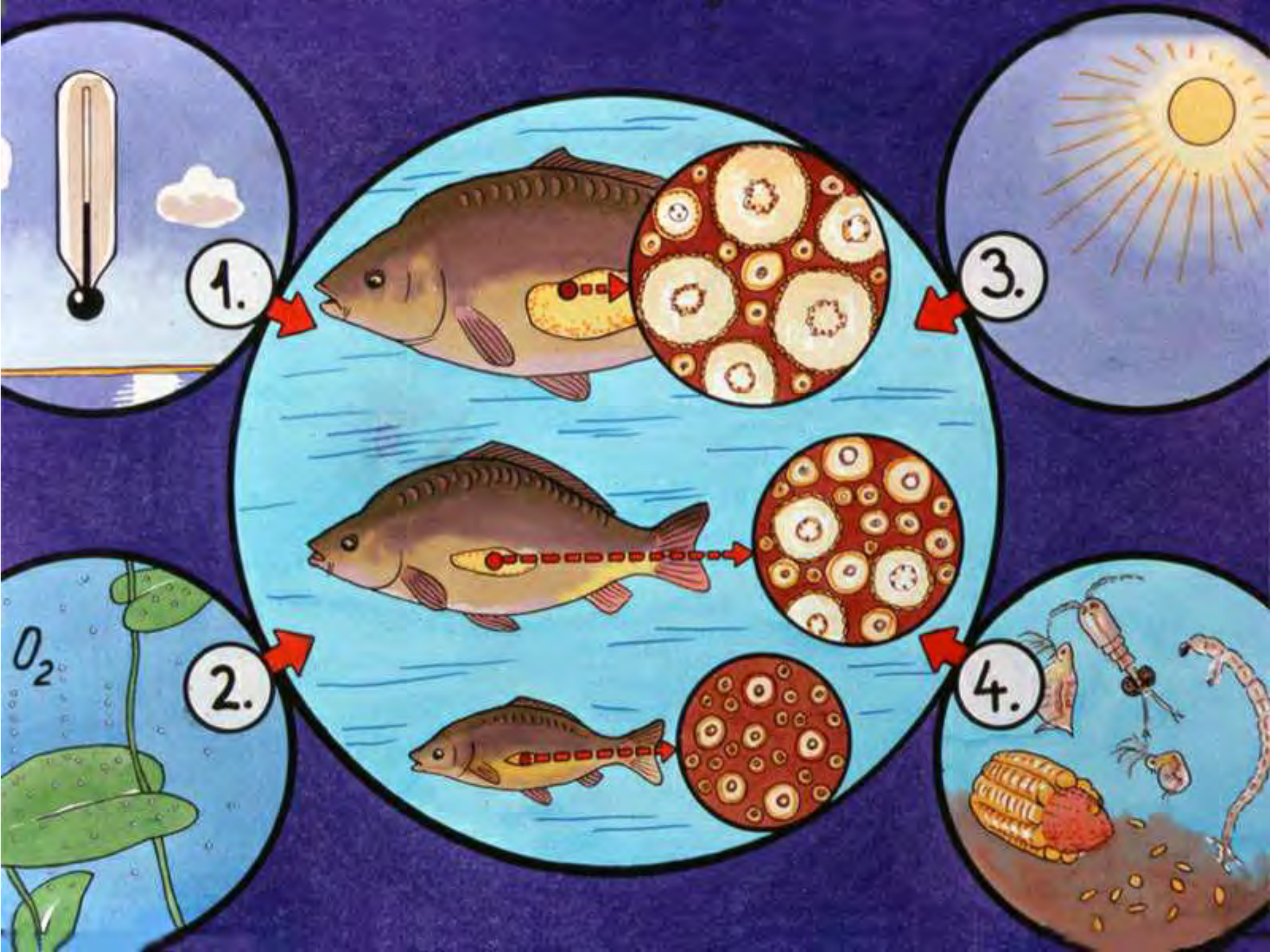
4. territoriális viselkedés (utódok védelme)

5. nagy mennyiségű TARTALÉKTÁPANYAG fel-

halmozása az ikrában

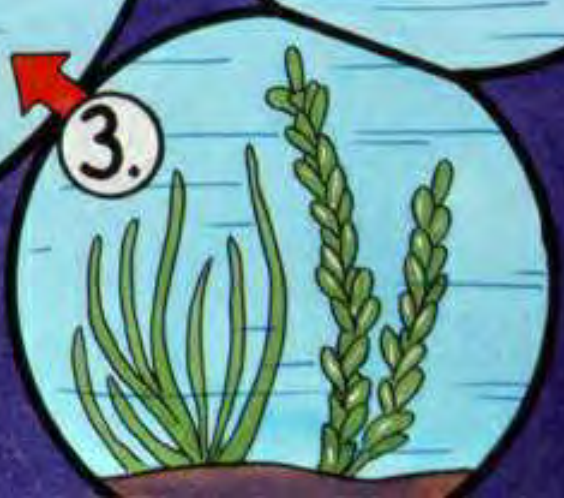
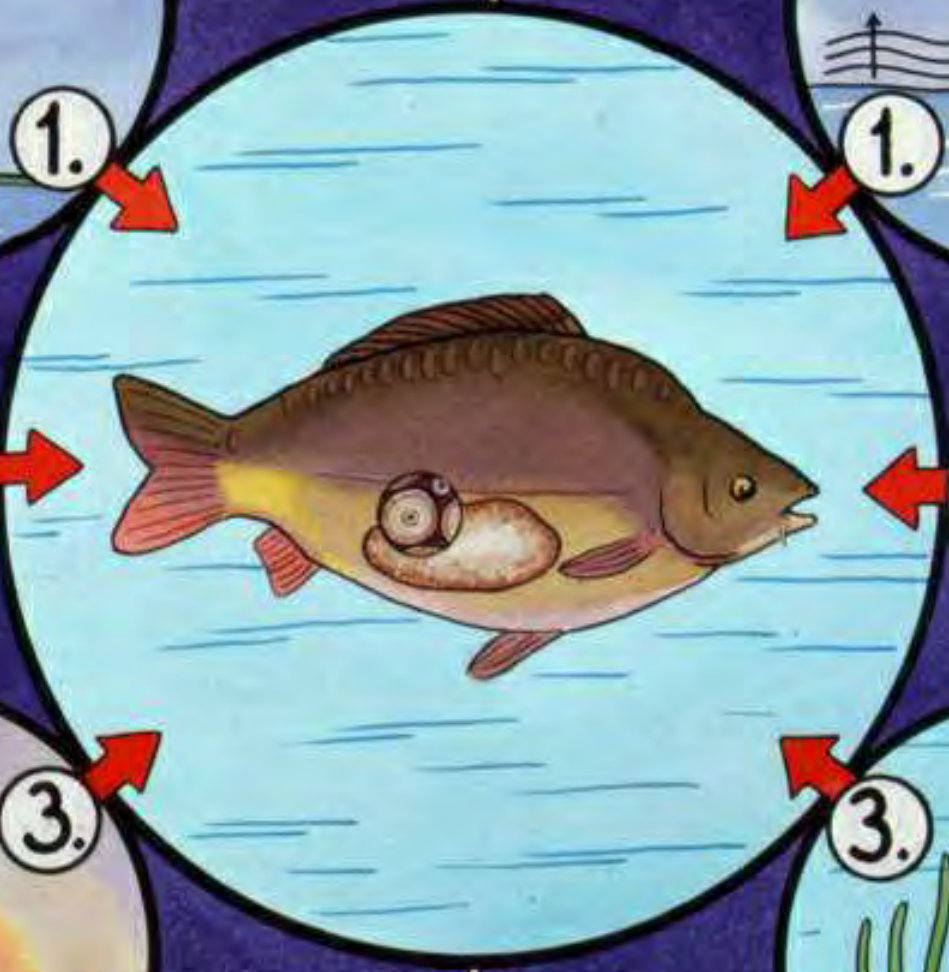
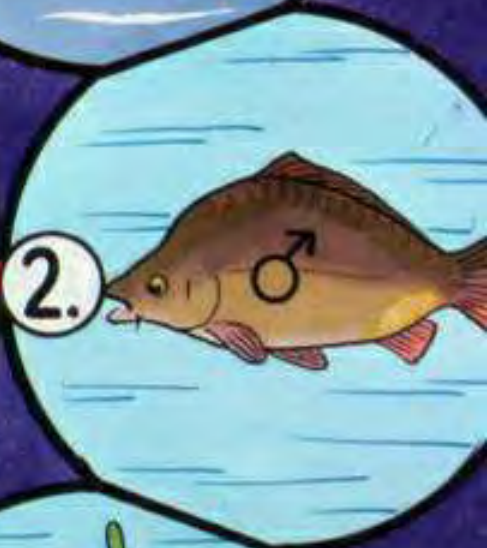
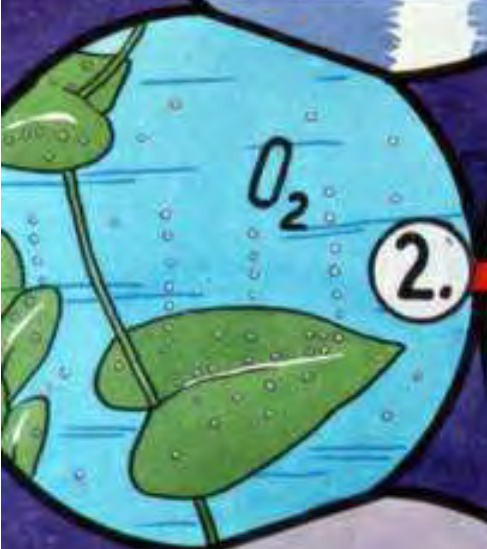
6. MAGAS GAMÉTASZÁM

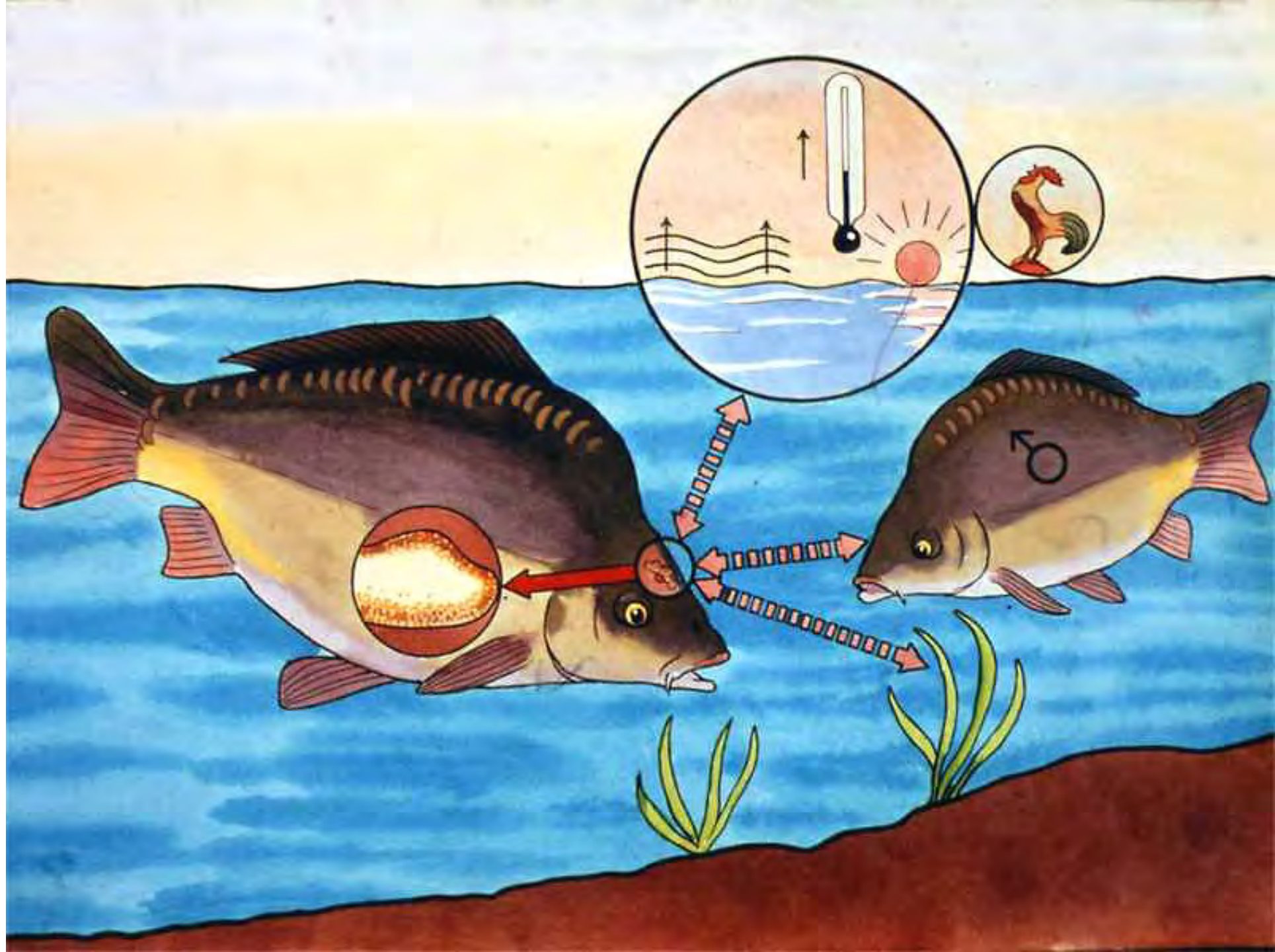

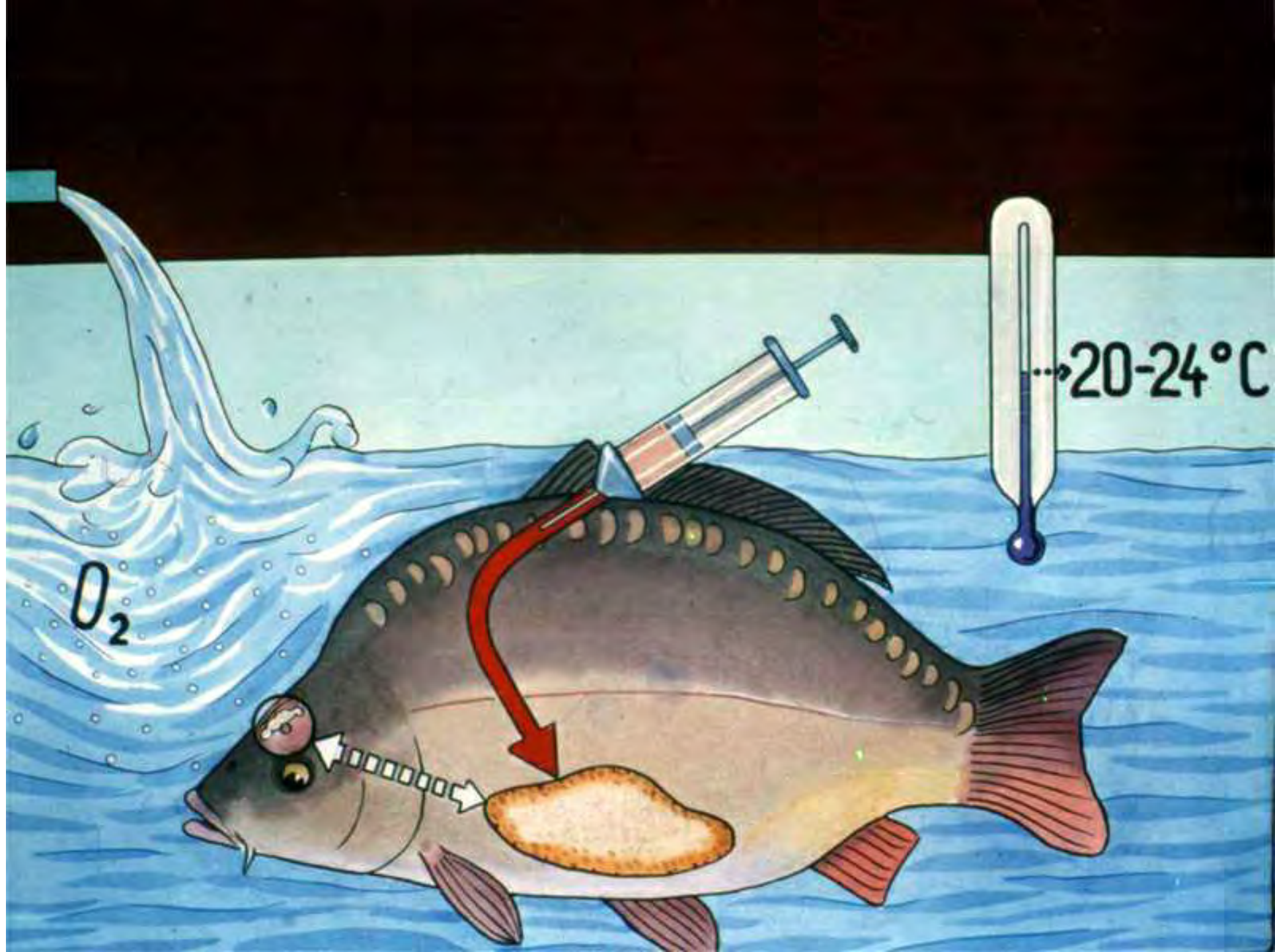

A

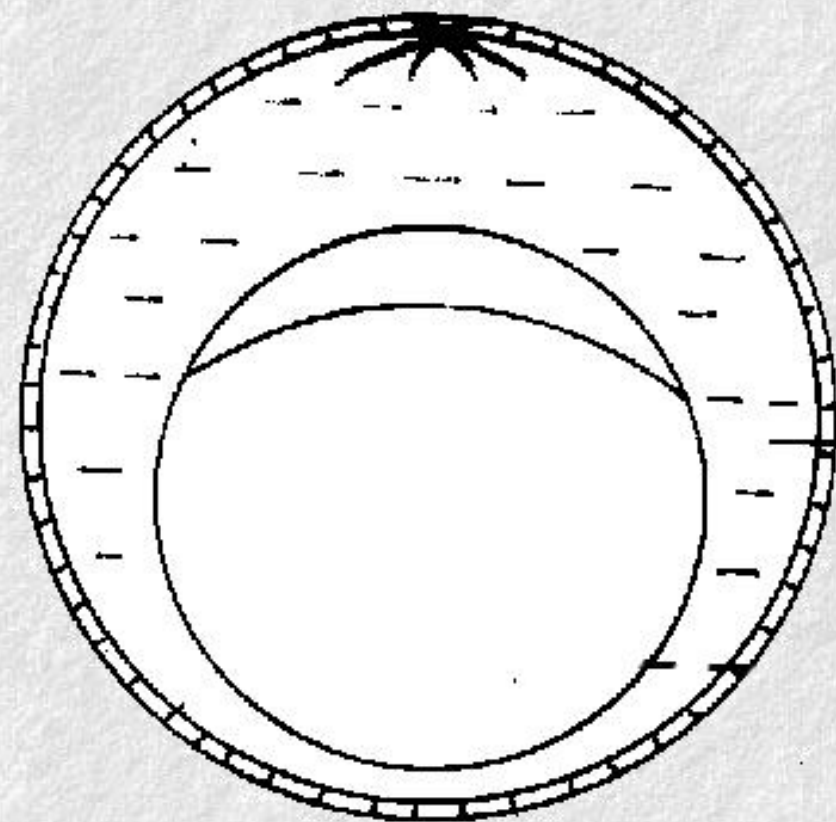
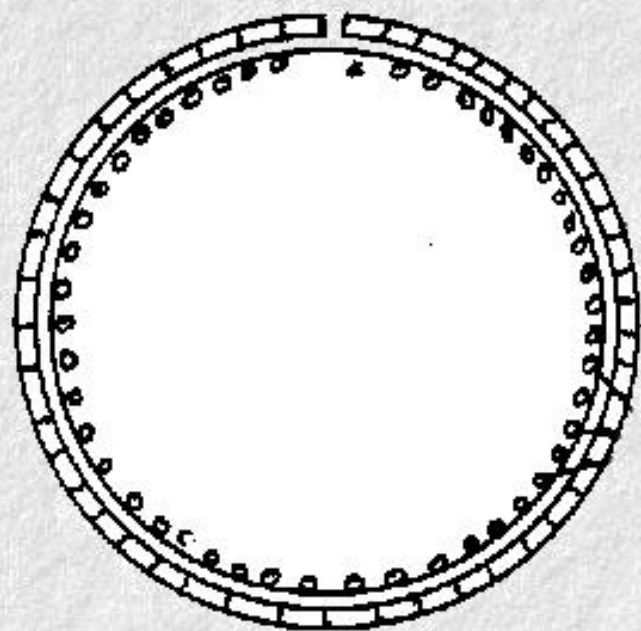
B

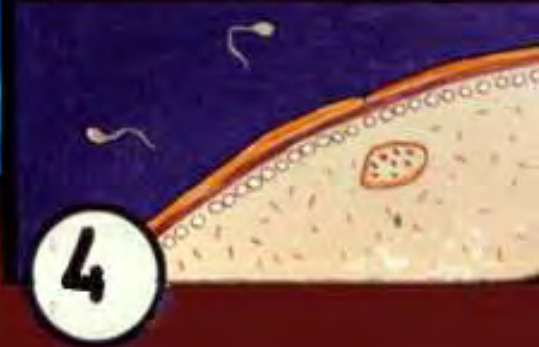
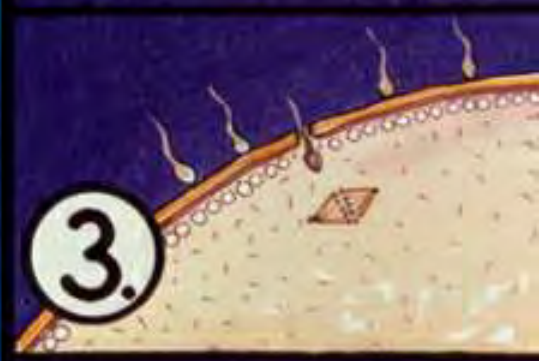
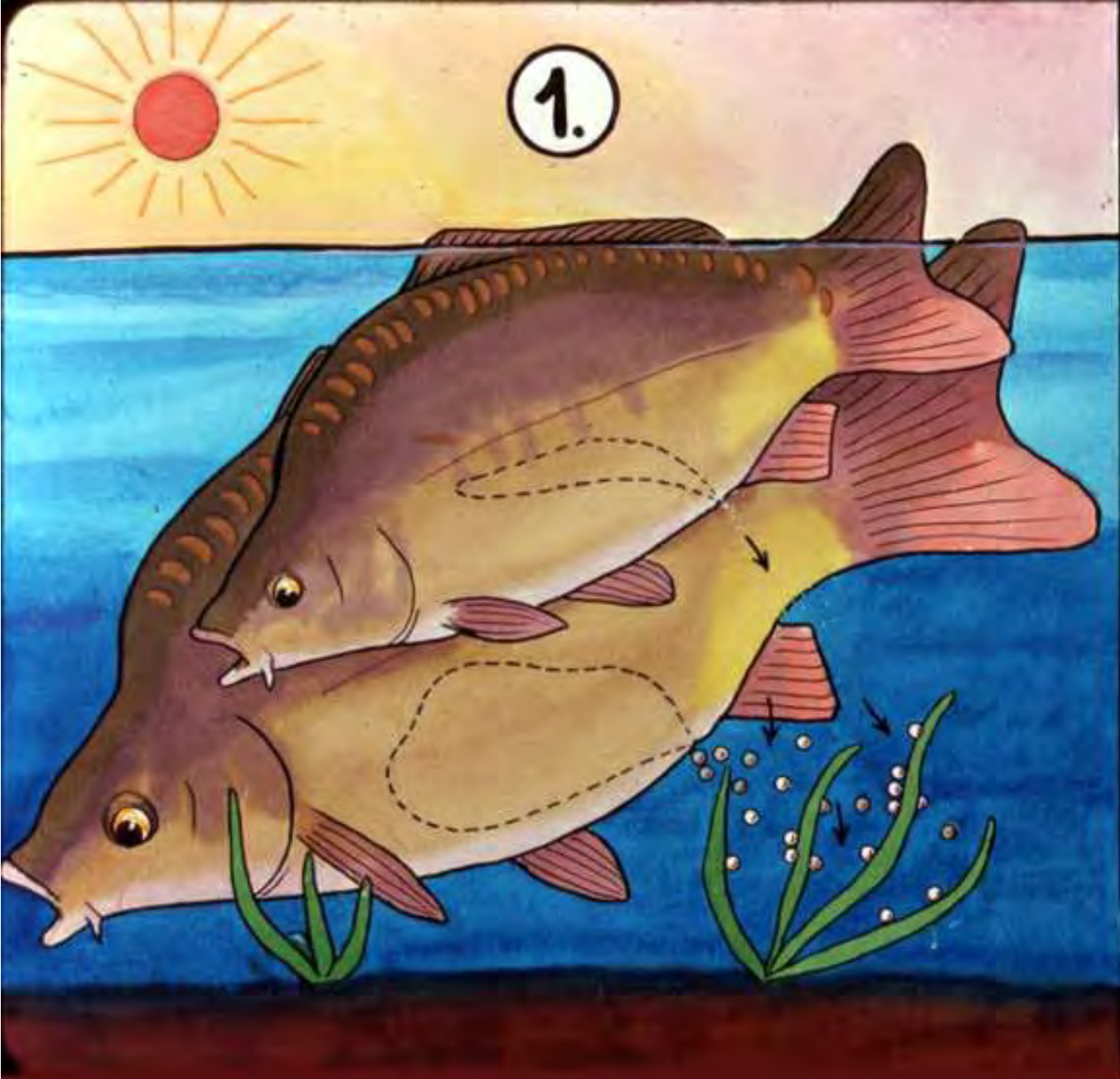

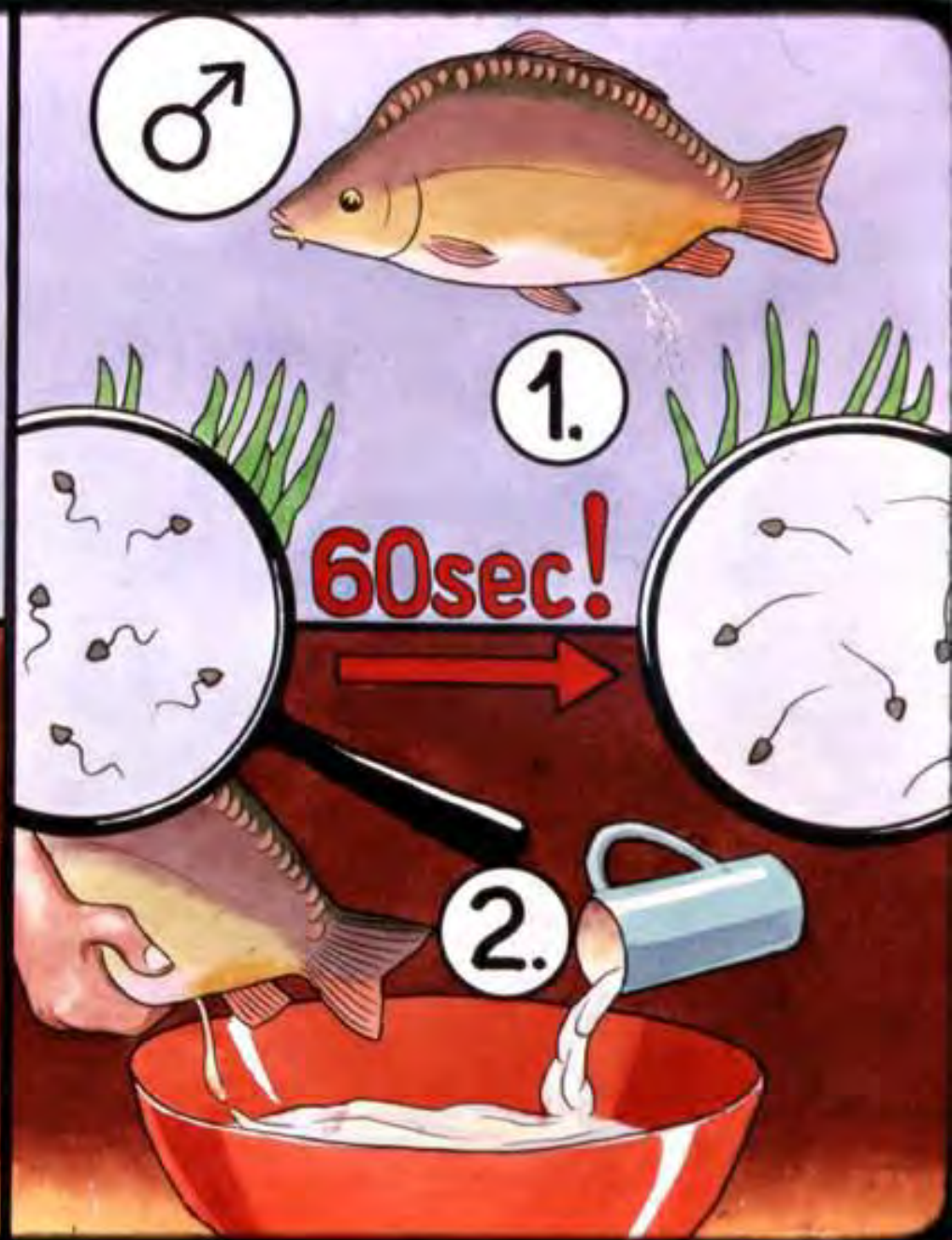
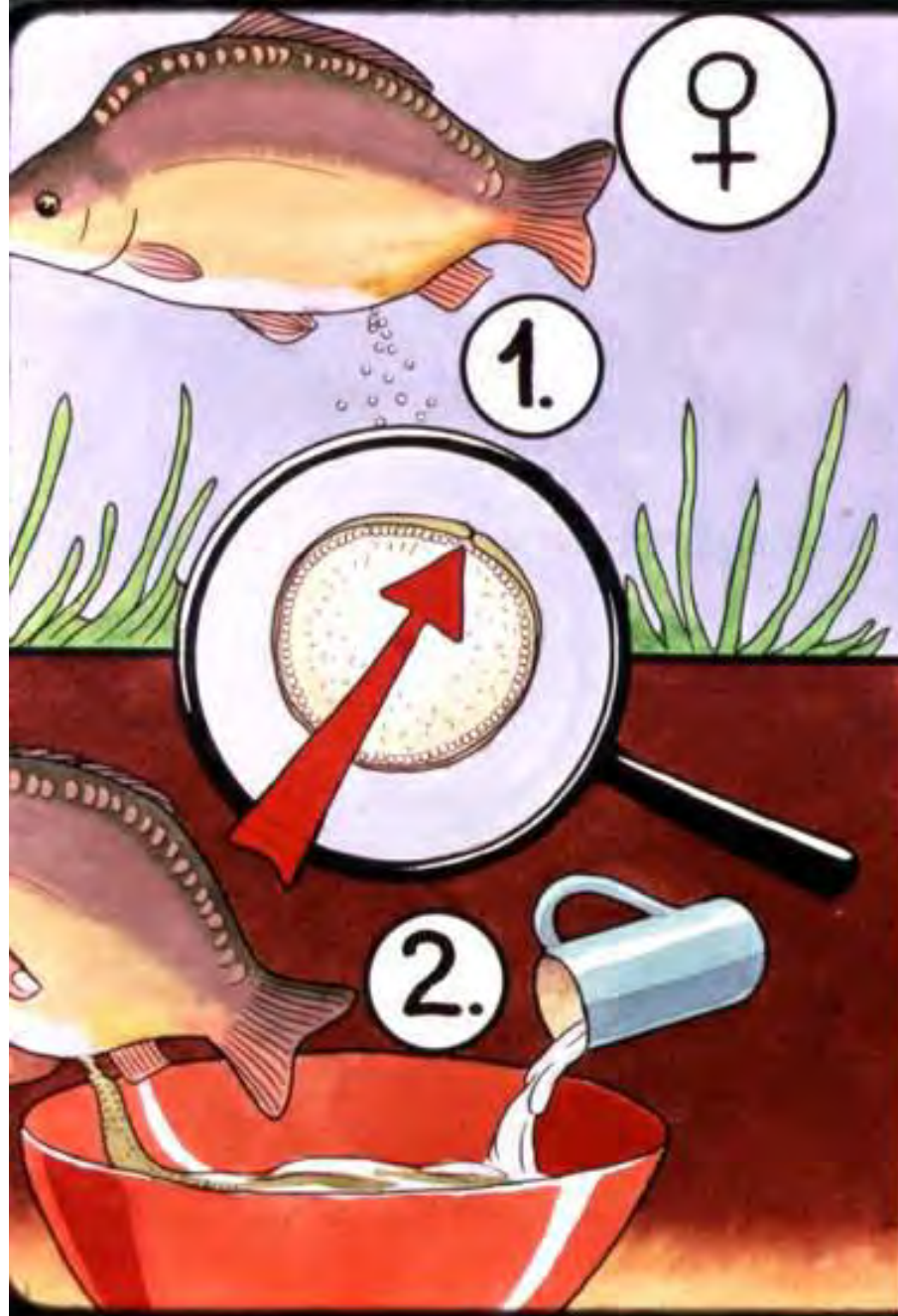

mikropyle
zona radiata
szikkörüli tér
petesejt

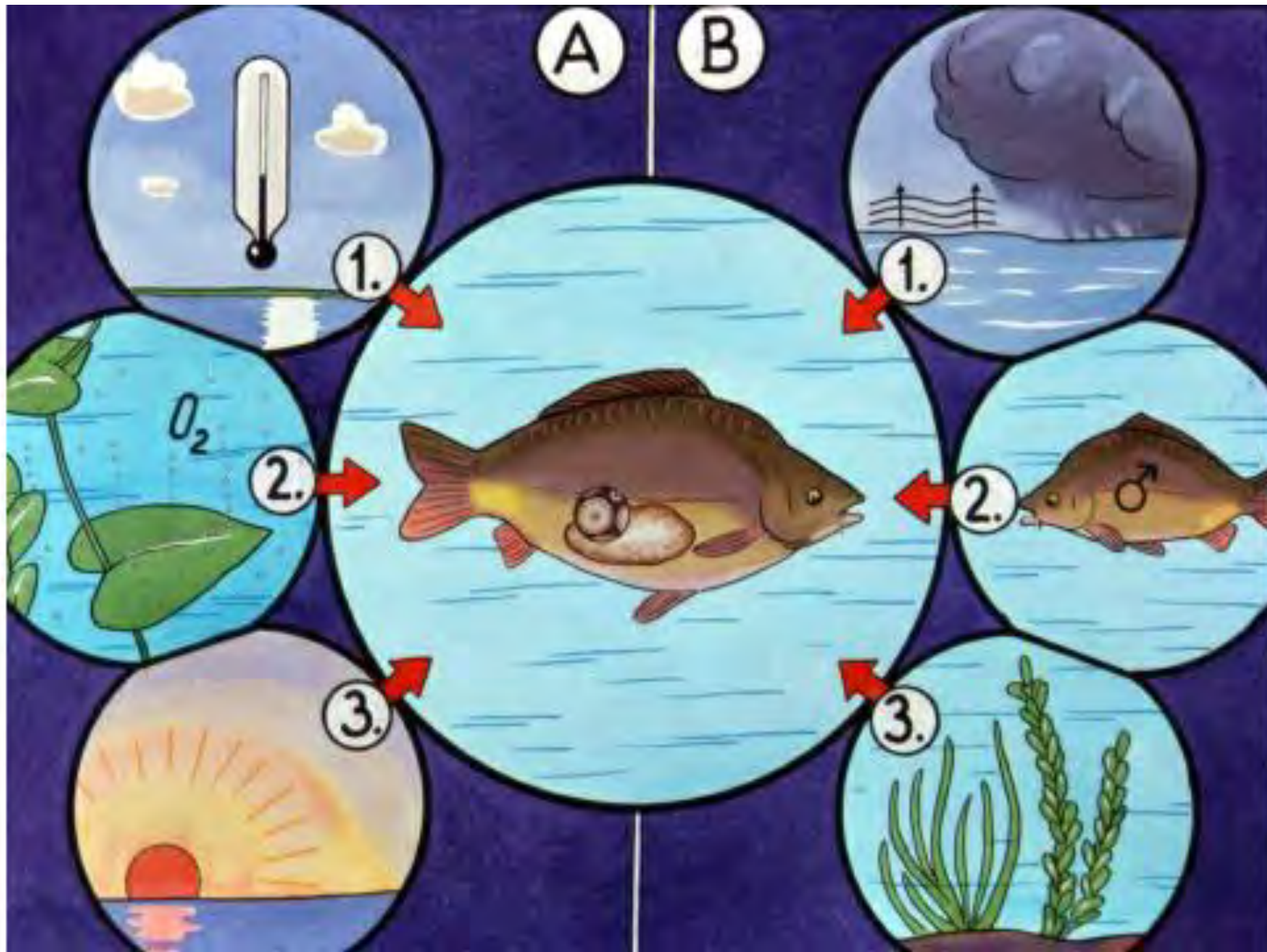
víz
ikra-aktiváció

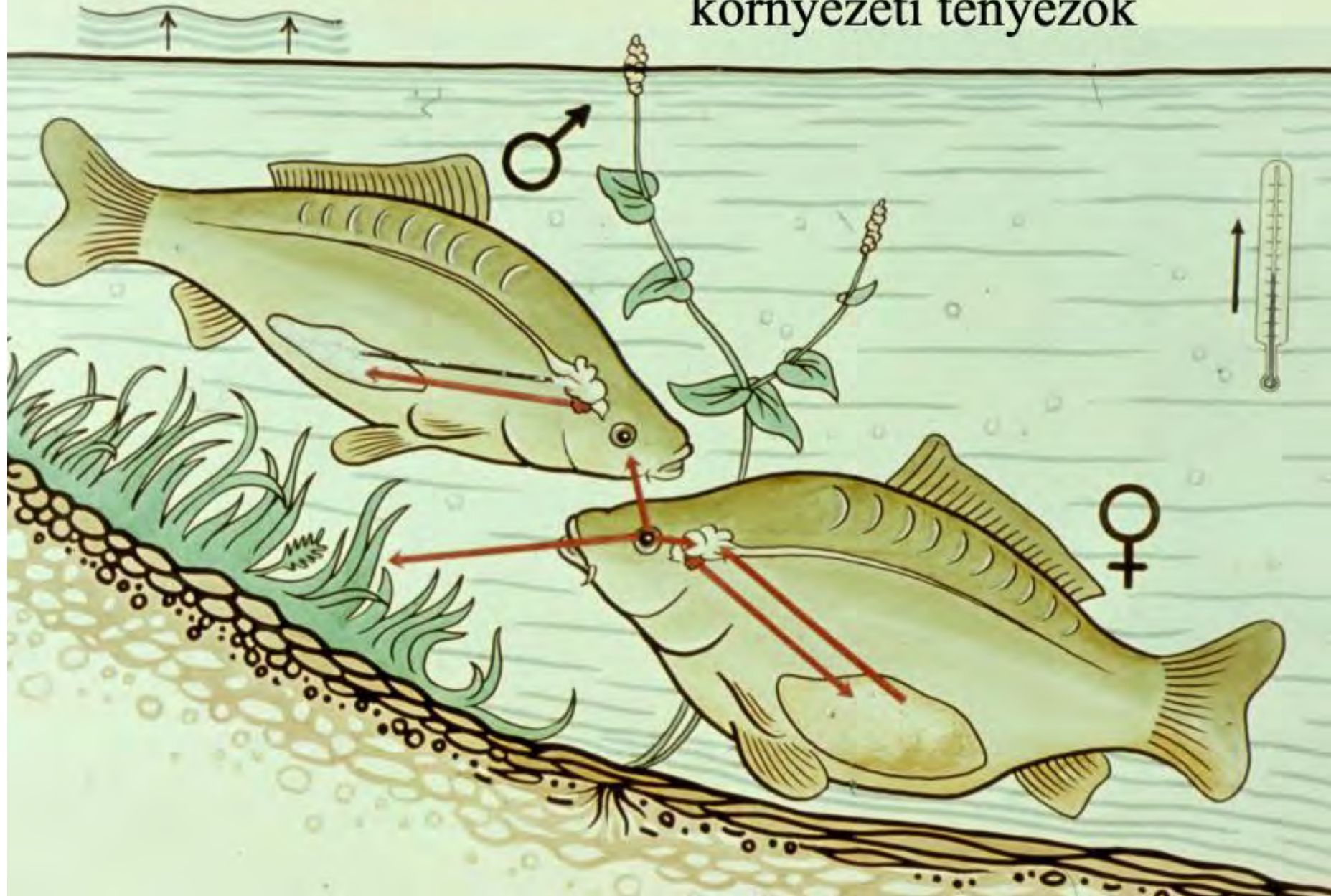

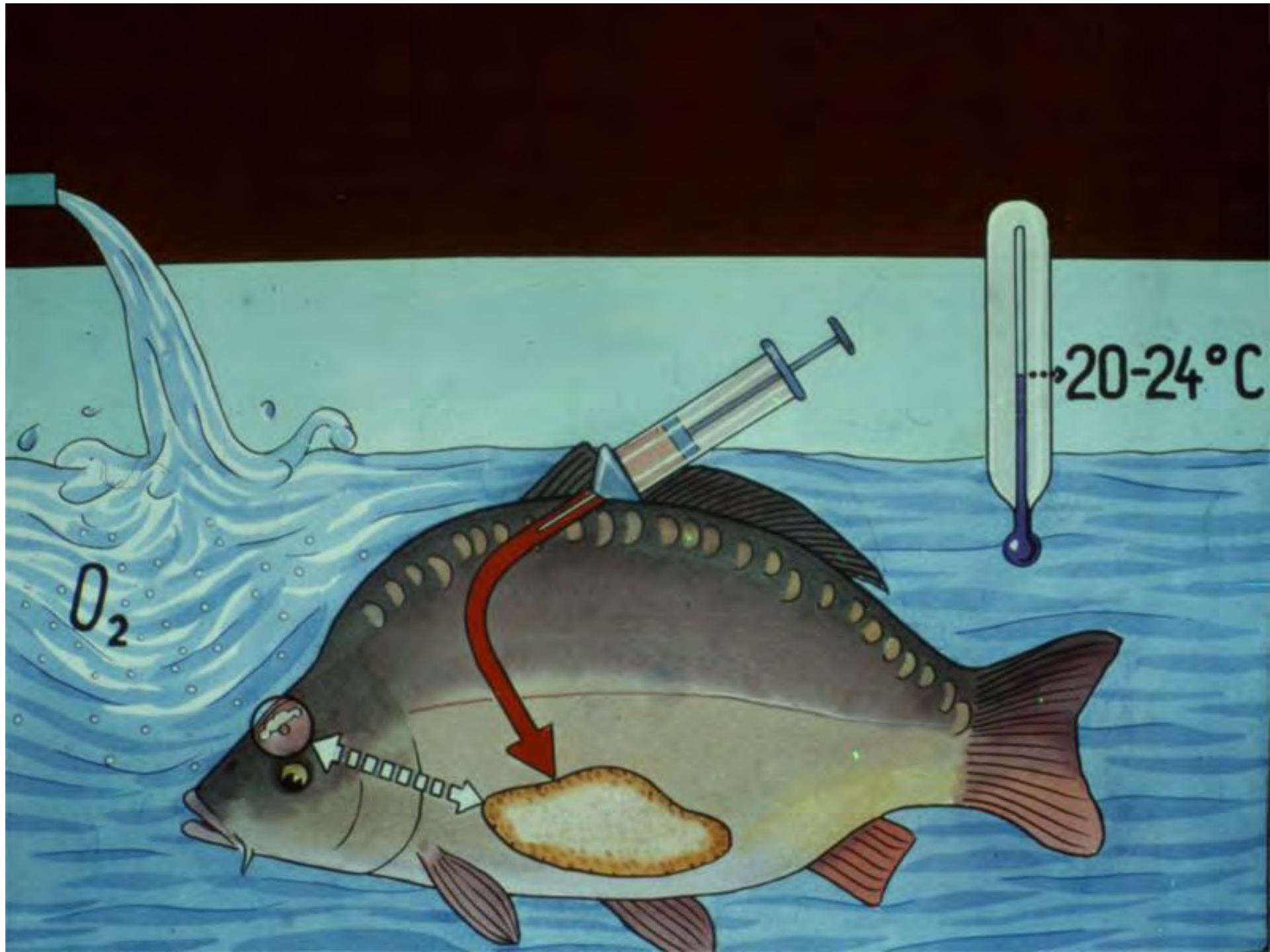

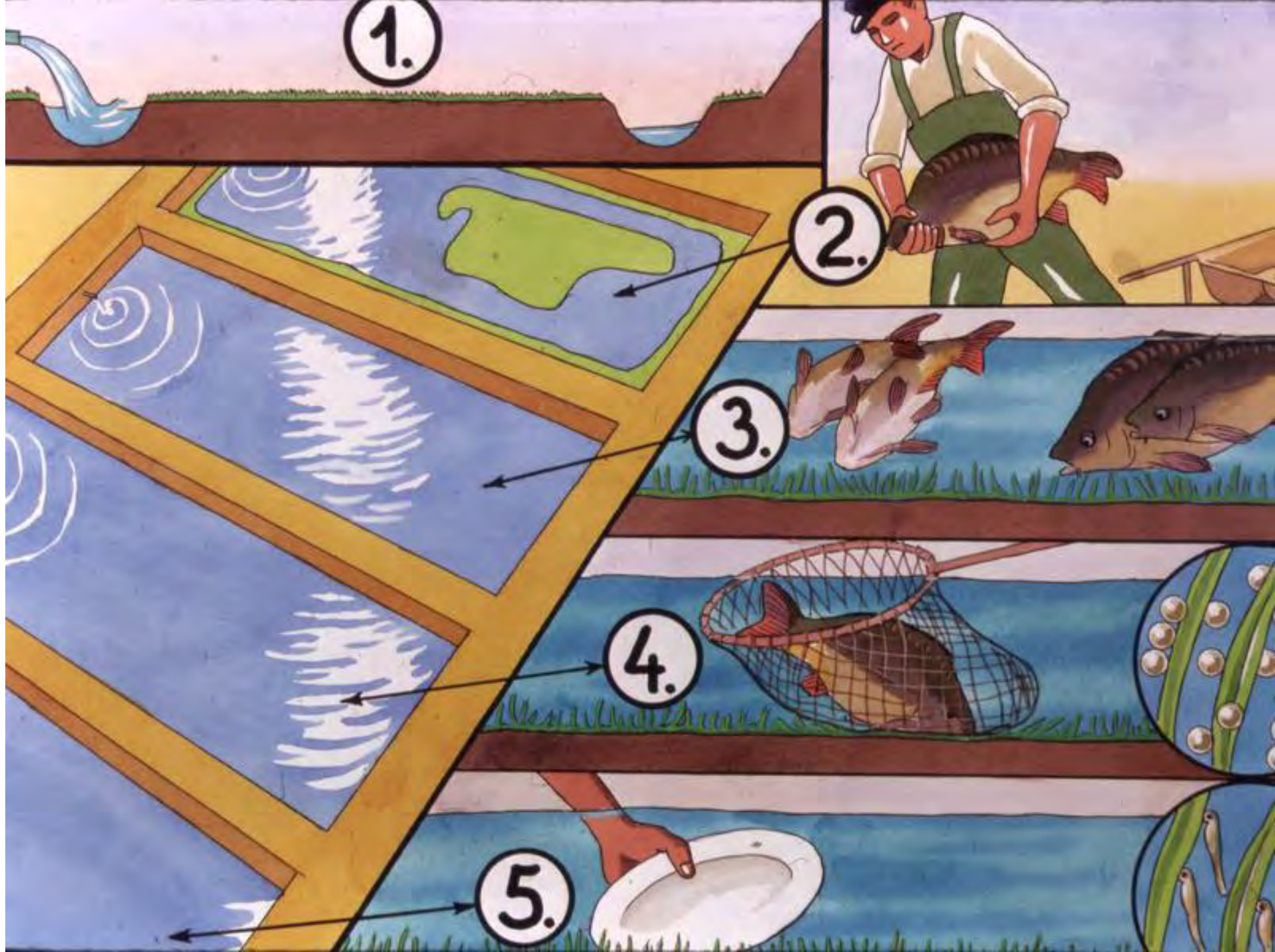
A ponty ovulációjának kiváltására ható környezeti tényezők

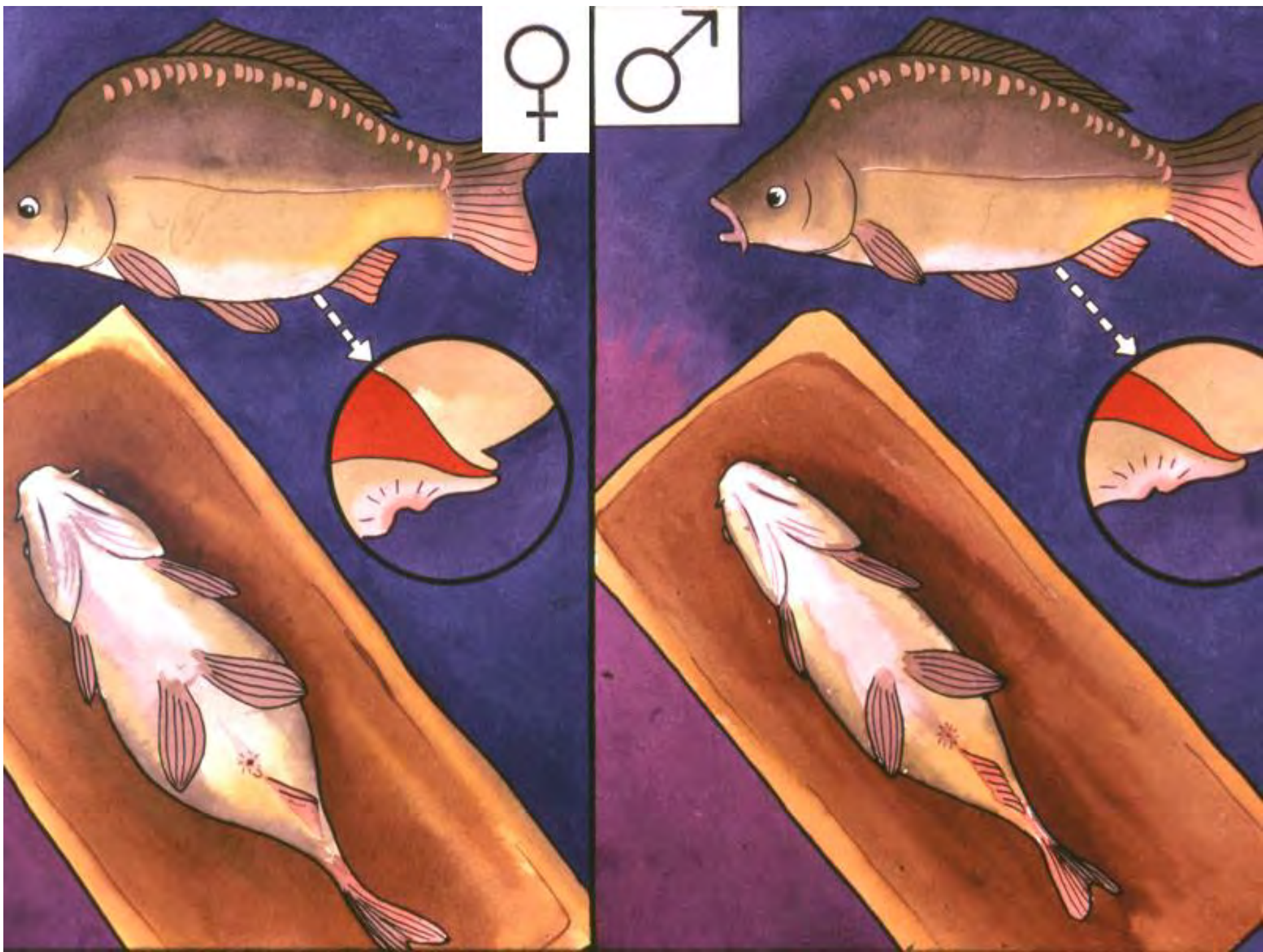

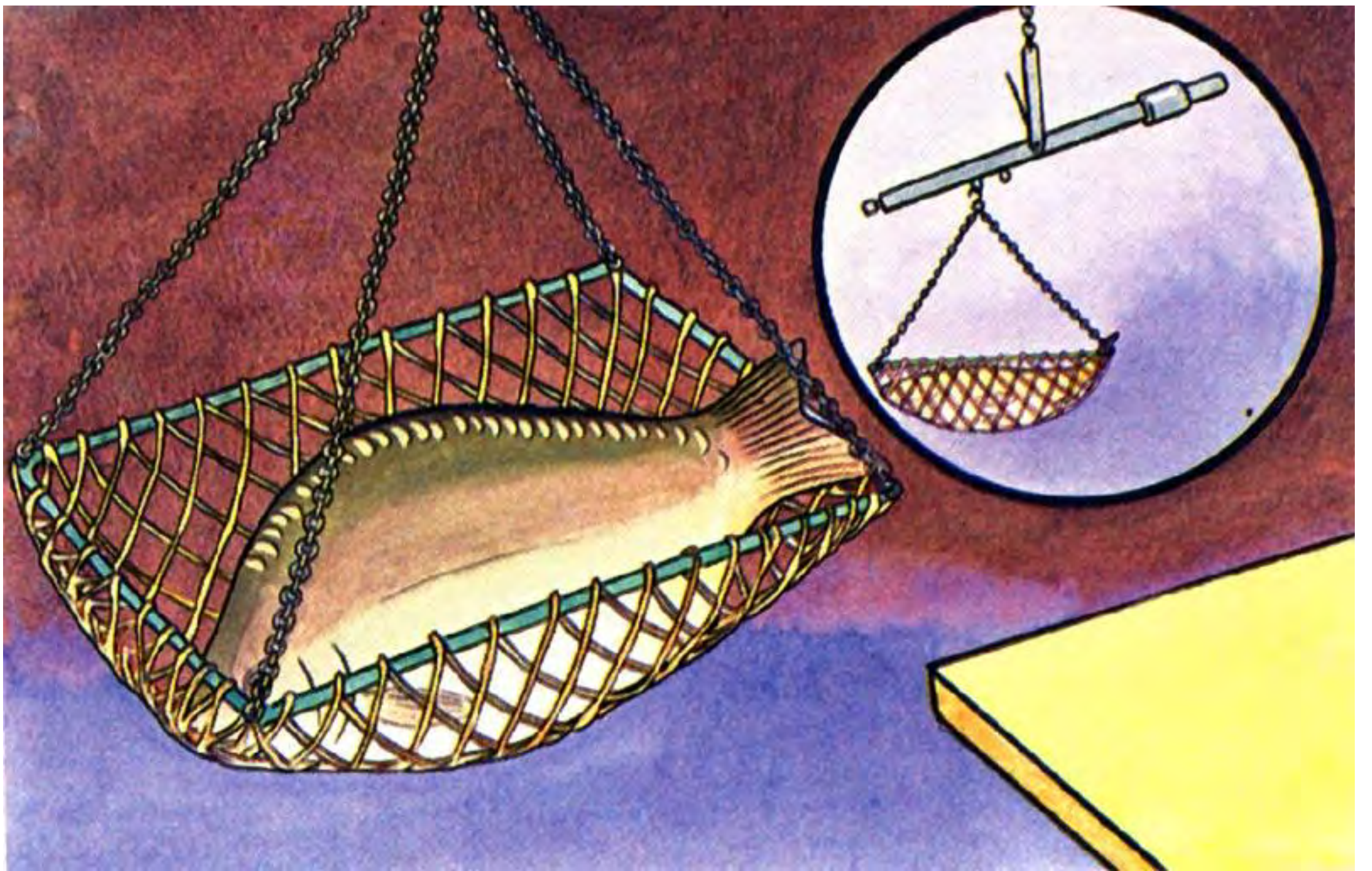

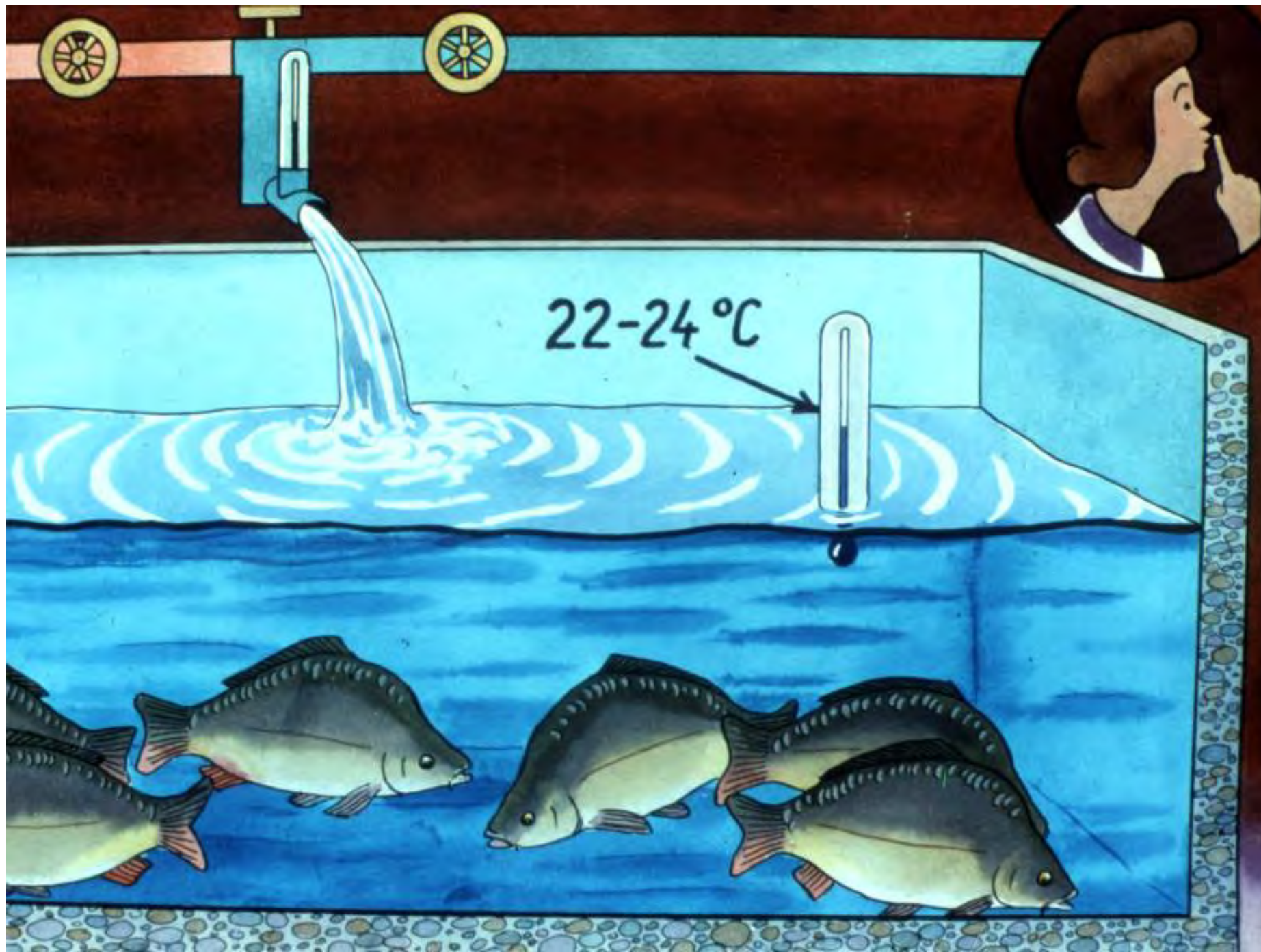

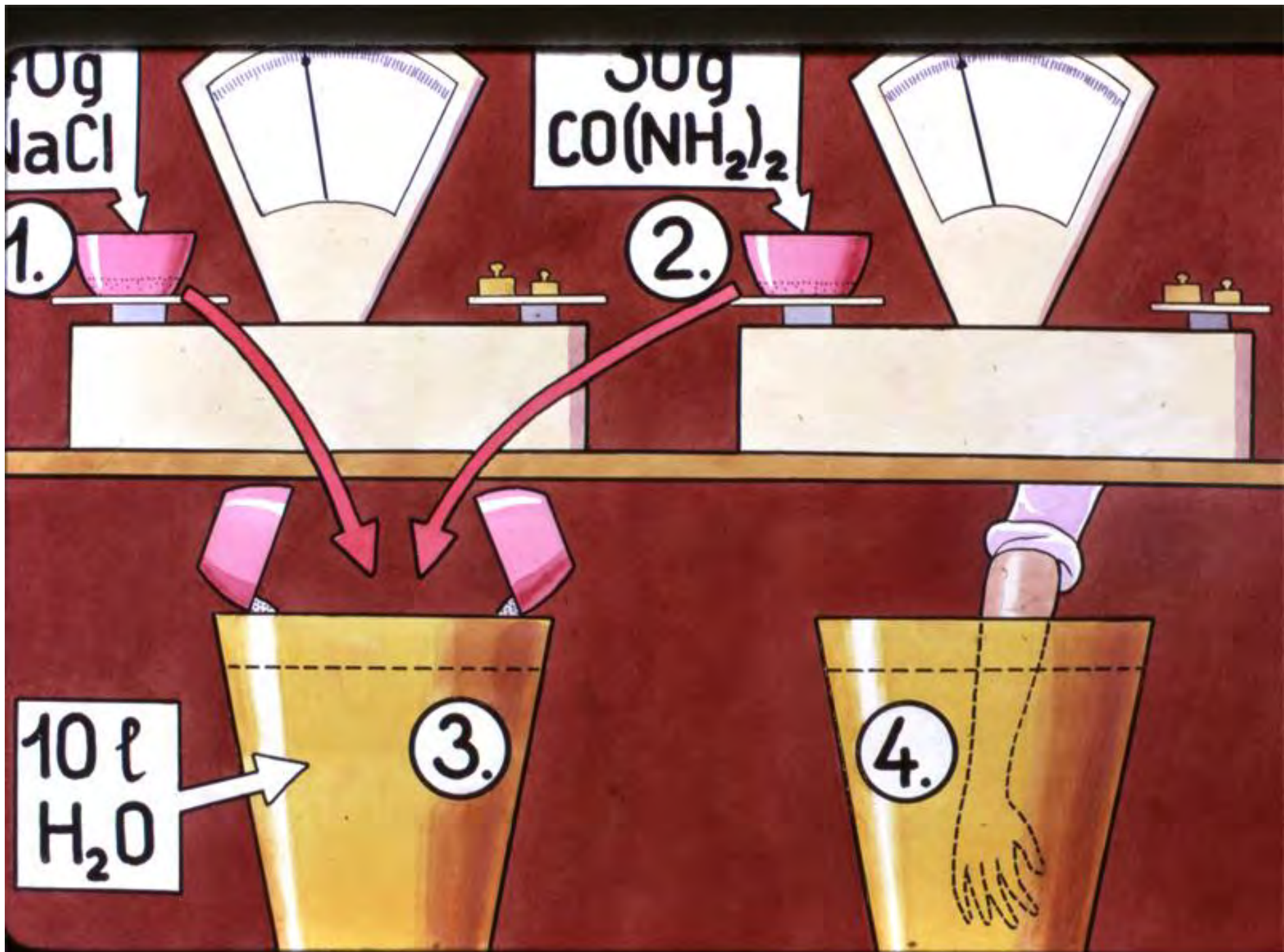

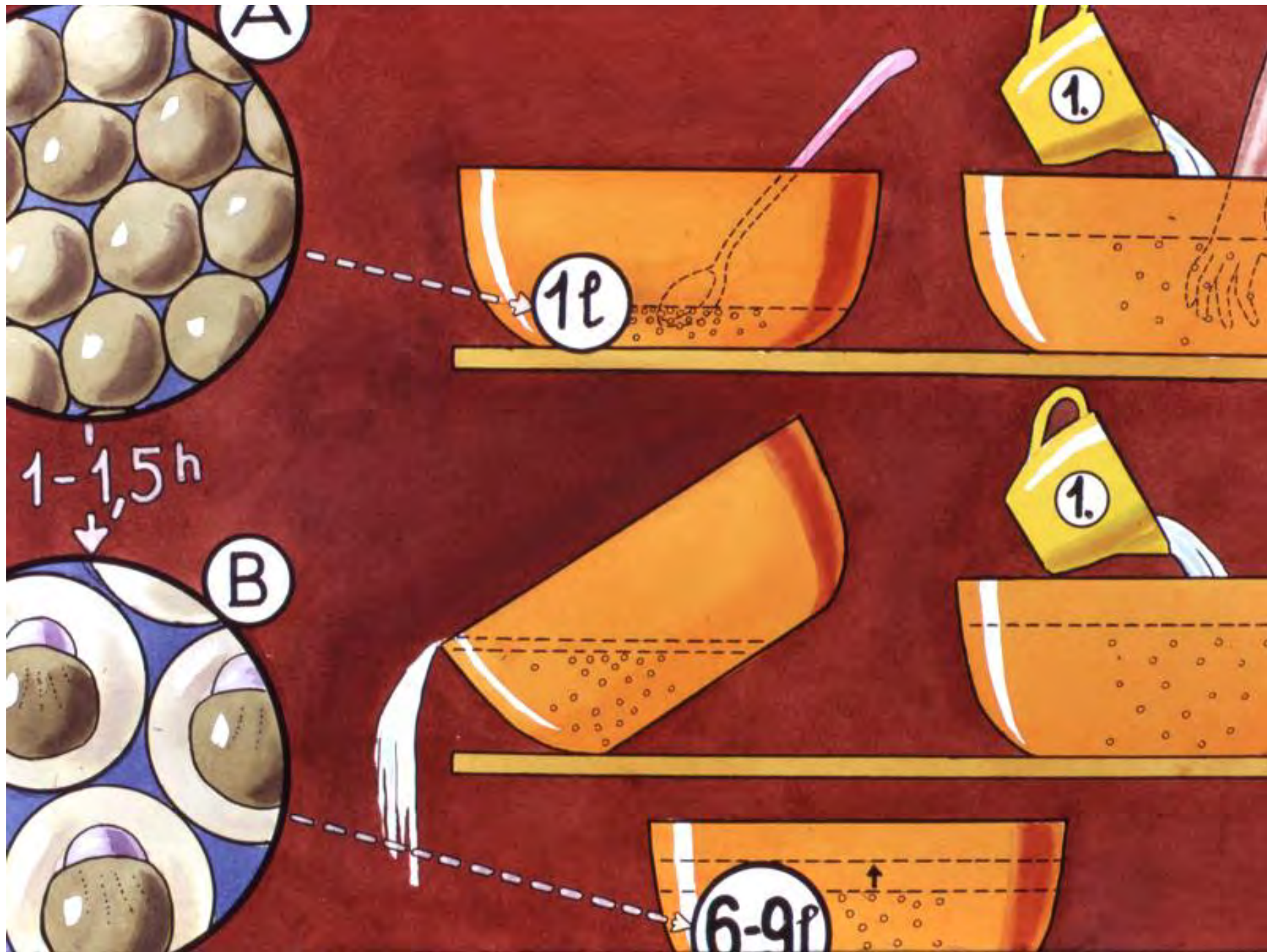

1 2 3 4 5 mm

1.

2.

3.

4.

5.

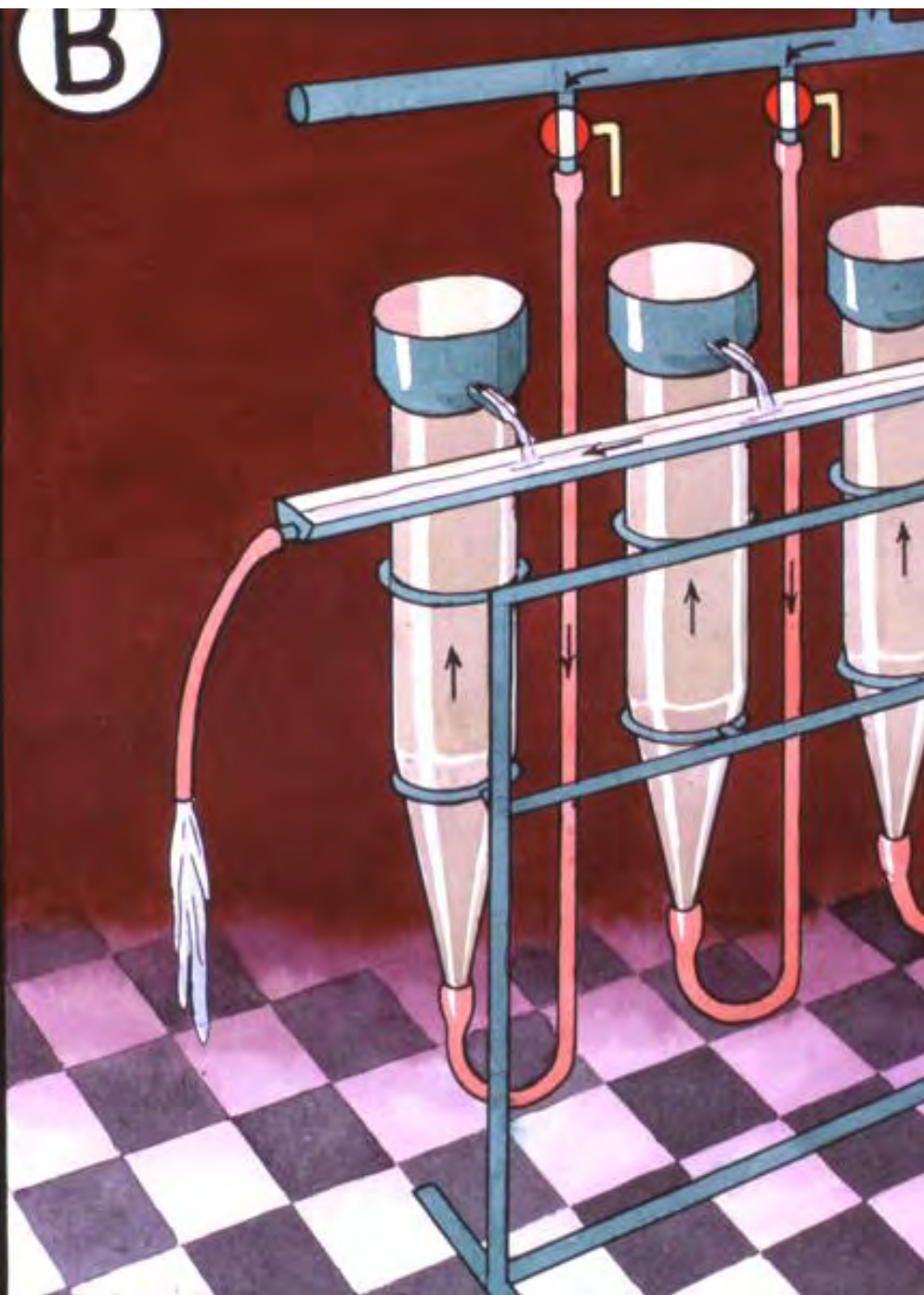
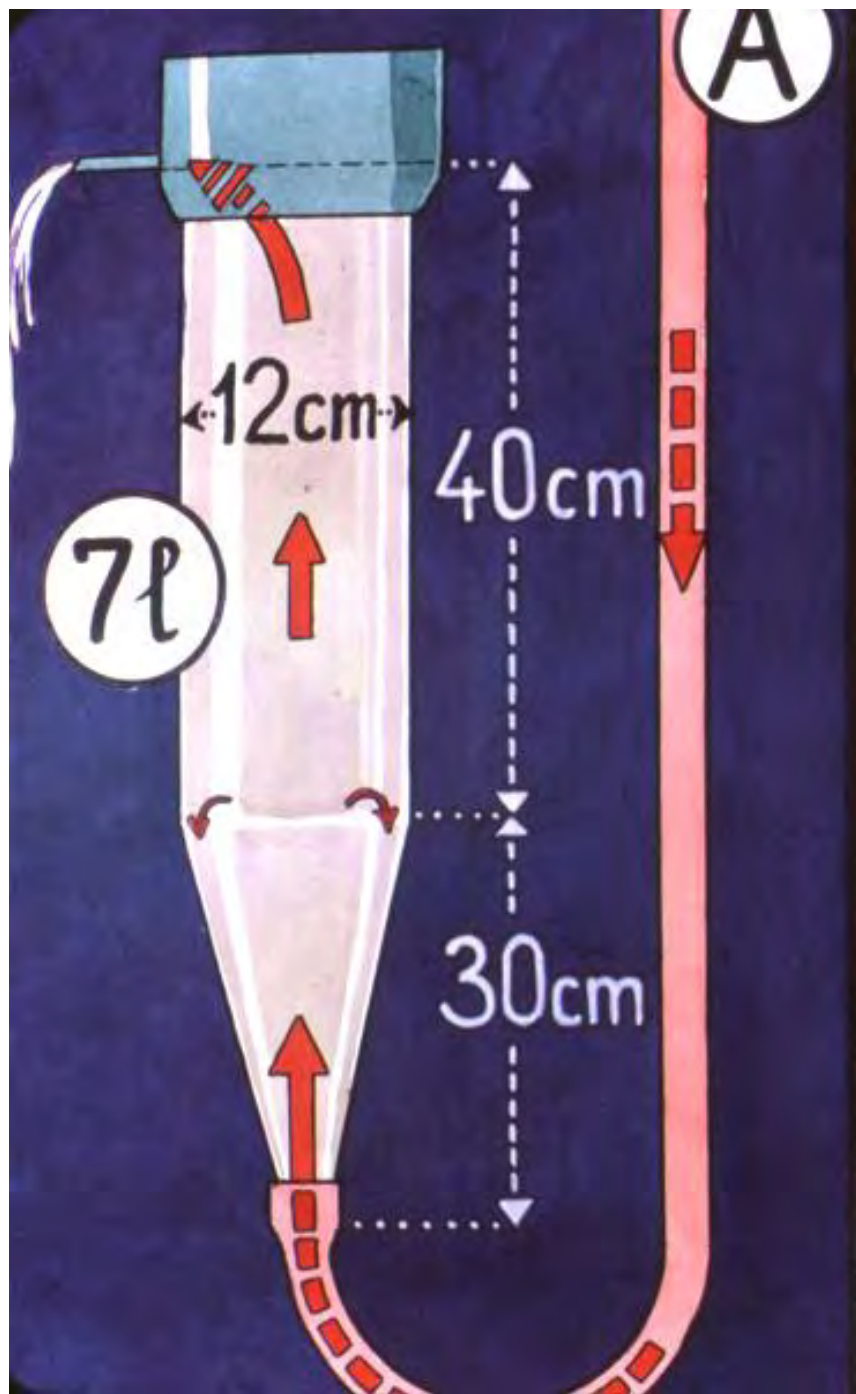
6.

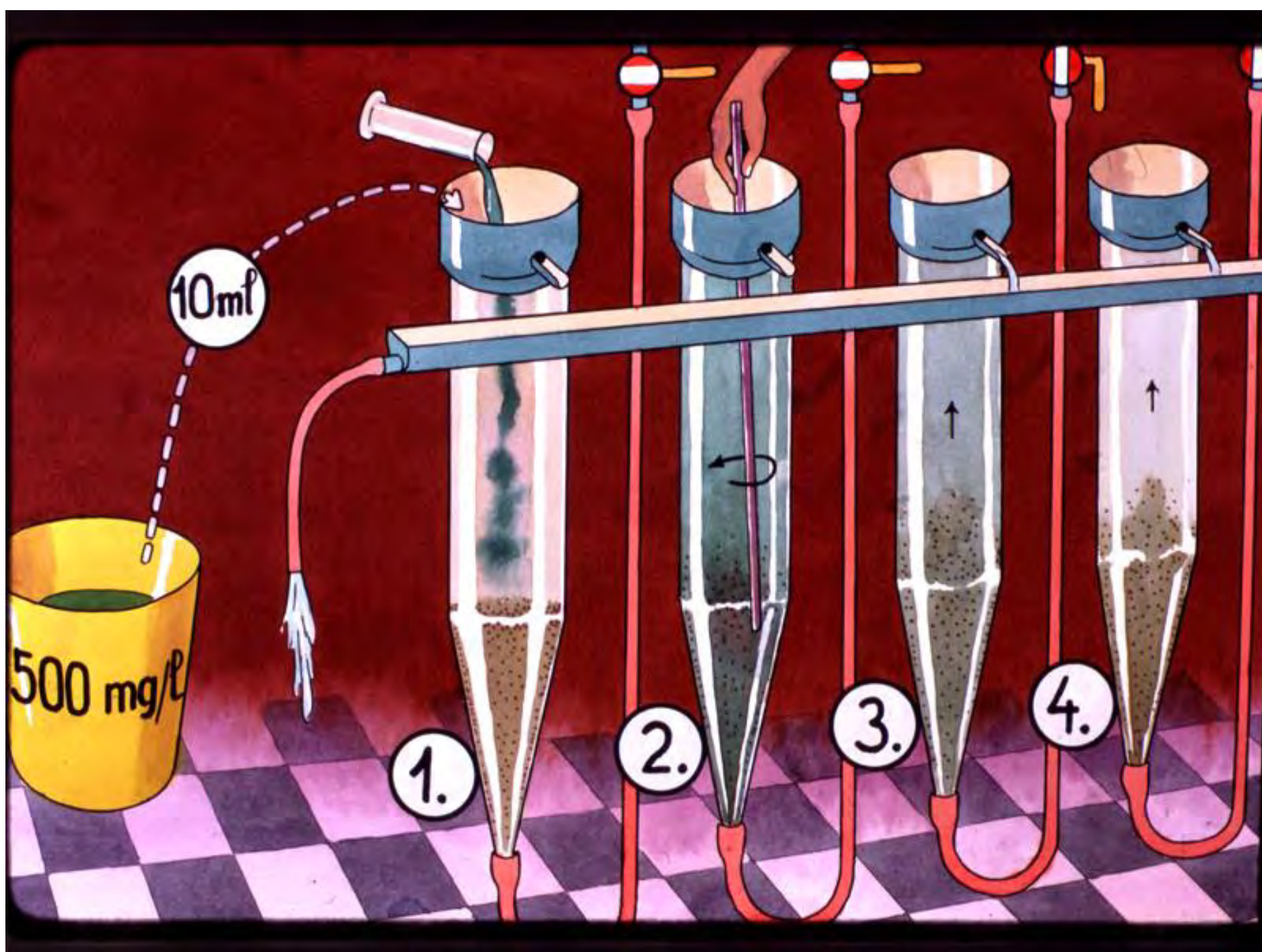
7.

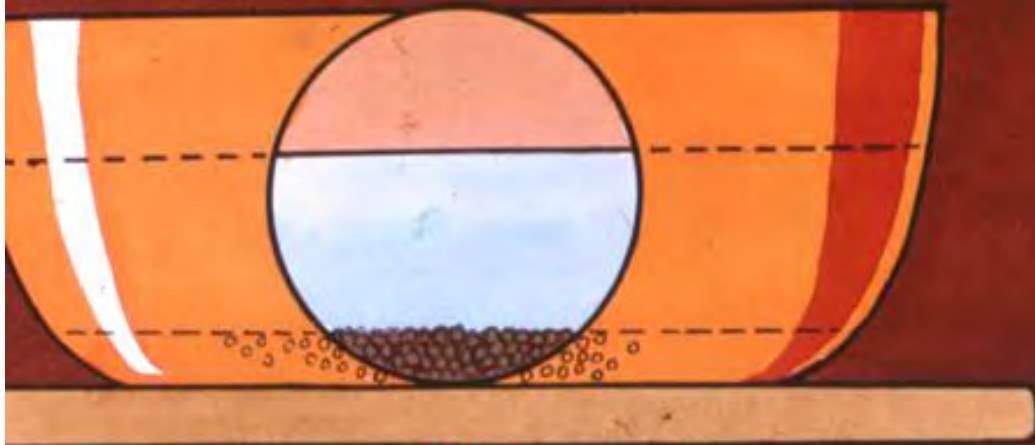
8.

1.

2.

10 min.

3.

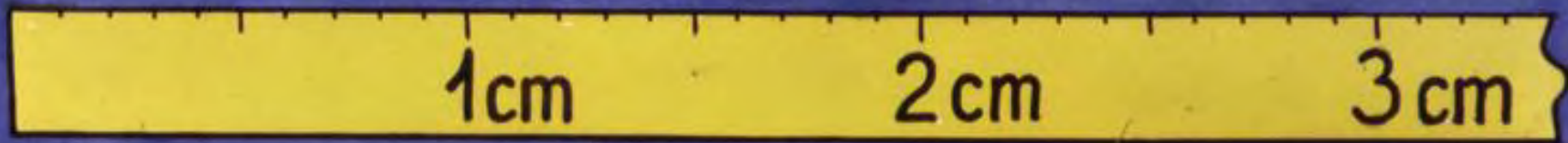
1.

2.

3.

4.

